

# HAJDUFÖLD

**ELŐFIZETÉSI ÁRA:**  
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K  
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

**KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP**  
FELELŐS SZERKESZTŐ:  
**KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY**

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL**  
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM  
TELEFON 3-48. SZÁM.

## Csak nem nyugosznak

A Népszövetségi Ligák Uniója Varsóban több rendbeli magánzórákosai közt szönyegre hozta a magyar numerus clausus törvény ügyét is. Mi természetesebb, mint-hogy a judeo-szabadjómives Népszövetség e lelkétől leledzett különítménye a szabadjómives Aulard professzor indítványára a magyar keresztyén értelmiséget védő törvényt elítélte. És mi volna még természetesebb, mint-hogy a „magyarországi” sejtő a fővárosban és a vidéken megrecsegteti a jerikói körtöt, hirdetővén, hogy ime a világ közvéleménye a barbár egyetemi törvényt nem tűrheti.

Hát nézzünk egy kicsit a világ közvéleményének a szemébe. Ha ugyan a föld nyolcadik csapásaként csak a zsidó és a szabadjómives a világ közvéleménye, akkor is vegye tudomásul ez az általunk kevésbé tisztelt közvélekedés, hogy a magyar belügyekhez, amennyiben azok a trianoni gyalázat határozatait nem érintik, semmi köze sincs. Ha fogát például az oláhok barbár iskola-törvényei és még barbárabb végrehajtásuk ellen fenné, csakis azért fenhetné, mert Róma és Decébál nemes sarja az általa is ünneplésesen elfogadott trianoni békeokmány szellemét és betűjét semmibe se veszi. De mit akarnak velünk? Hiszen a numerus clausus semmi jogfosztást sem jelent, sőt ennél, mivel keresztyének és zsidónak egyenlő mértékkel mér, a legigazságosabb törvénynek mondható. Mert keresztyének és zsidónak szám arányukhoz képest egyenlően enged meg a főiskolai tanulást. Hogy per-se itt a 700,000 zsidó kisebbség az utolsóig élvezni akarja a tudomány áldásait s ezzel együtt mind el akarja önzölni az értelmiségi pályákat is, az más lapra tartozik, de semmi esetre sem az igazság és a méltányosság lapjaira.

Aztán mit akar velünk mosszjő Aulard, a francia? Nem elég, hogy vad gyűlöletéről hírhedt nemzetese országunk kétharmadát csatlósai közt felosztotta, most még a nyomorgó magyar intelligenciát is ki akarja turni a száraz kenyér utolsó életheletőségéből is? Nem érzi Aulard ur, hogy ez arcátlanság? Ha jogért hevülő keblét annyira feszíti az igazságérzet, tessék előbb jóvátenni a rutul rászédett magyar néppel szemben az igazságtalanságot, tessék előbb visszaadni a mi ősi hazánkat, a után majd a numerus claususról, mi egyébről diskurálhatunk. De nekünk egy mártír véreben megfürdözött kezű, minden jogot megtapódó nép fia emberi jogokról ne papoljon. Mertha nekik Elzászért és a boche-ok megaláztatásért nem volt a nagy ár tízmillió ember halála és Európa nyomorba döntése, akkor szivesek lesznek ugyebár megengedni, hogy a nekünk meghagyott

csontokon legalább szabadon rágódjunk? Mindennek van a világon határa. Kell tehát, hogy a gall komiszkodásnak is legyen. Eb ura

fakó! Ha végletekbe kergetnek, még annyi erőnk van, hogy az ő mai gyönyörű Európájuk rozoga épületét lángokba borítsuk.

## A belgák is kivonulnak a Ruhr-vidékről

Düsseldorf, július 20. Duisburg hidfőparancsnoka közölte a kormányfőnökkel, hogy ma éjjel 12 óráig a belga csapatok kiűritik azt a területet, amelyet 1923 január 11 óta megszállva tartottak a belga hatóságok. Ettől az időponttól kezdve nem fognak többé ellenőrzést gyakorolni.

## Az olasz fascisták és magyar ébredők találkozása

*A Hajdúföld tudósítójától.)* Az ÉME budapesti igazgatósága az olasz fascisták igazgatóságával történő megállapodás után elhatározta, hogy szept. 15 én kezdődőleg körülbelül két hétre terjedőleg egy 400 tagú ébredő magyar küldöttséget vezet Olaszországba. Az olasz fascisták ez alkalommal **negyszabású programmal fogják ünnepelni a magyar ébredőket.**

Triesztben, Velencében, Páduában, Bolognában, Firenzében, Rómában, Pisában, Livornóban, Genuában Milánóban, Veronában, amely helyeken a küldöttség megzár, **ünnepek, diszgyűlések, ünnepléses előadások lesznek. Nagyobb állomásokon a fascisták díszszázadal fogadják a küldöttséget.**

Rómában disztrakoma lesz a város háza, ünnepléses tisztelés a pápánál, Milánóban diszleadás lesz a színház-

ban, fogadás Mussolini Benito miniszterelnöknél, diszfelvonulás Garibaldi szobrához a Monte Janicolora. Általában a régi Róma minden kiváló látványait megtekintik az ébredők. Az egész ut alatt a fascisták különös vendégszeretettel és lelkesedéssel fogják felejtethetlenné tenni a hasonló nagy célokért küzdő ébredőknek az első nagy találkozás emlékeit.

Az utazás költségei a látottakhoz mérten éppen a fascisták vendégszeretete folytán

**minimális összeget fognak kifizetni.**

A küldöttségben résztvehetnek a MOVE, a MANSZ, a Keresztyén Liga tagjai is. Érdeklődők forduljanak felvilágosításért az ÉME Kálvintér 13. sz. alatti központi irodájához, ahol a legapróbb részletekre nézve is pontos tájékozást fognak nyerni.

## Rentábilisak-e a városi közüzemek?

**A város évek óta támogatja forgatókével vállalatait, amelyekre a dollárkölcson költeni akarja. Mennyi pénzt kapott a szeszüzlet a házipénztártól?**

Hazaérkezett Magoss György polgármester és végre valahára kezd oszlan a homály a milliódolláros kölcson hovaforrásának városi terveiről. A mai tanácsülésen történt, — bár nem hivatalos, — megbeszélések legalább nagyjából képet adnak a magistrátus szándékairól s egyben a legmélyebb aggodalmat keltezik mindazokban, akik a kölcson ügyét a közérdek, az adózó polgárság érdekeinek szemellett tartásával figyelemmel kísérték.

A polgármester kijelentéseiből ugyanis az a terv domborodik ki, hogy a közel

**hatvanmilliárdos összeget főként a főlölesleges közüzemek további hízalására akarják fordítani**

a város jelenlegi urai, sőt még a dotálandó vállalatok közül is kizárják az igazi közlekedést szolgáló intézményeket, aminő pld. a világítási vállalat.

Ami a *Diri-muzeum építésére, az iparostanonciskola fejlesztésére, a szennyvízszűrő telep gazdaságos berendezésére, új bérházak emelésére, valamint a vágóhid újjászervezésére*

vonatkozólag elhangzott, mindez a Hajdúföld által képviselt

**keresztyén közvélemény helyeslésével találkozik.**

Nevetséges inszINUACIÓ tehát a mi álláspontunkat úgy tüntetni fel, mintha a várost reménytelen és céltalan áldozatokra akarnók — saját rovásunkra —, a kölcsonnal kapcsolatban kényszeríteni. Igenis hangoztatjuk a

**szociális problémák megoldásának mindenek fölötti fontosságát,**

de szükségesnek tartjuk a kamathoz, reális befektetéseket is.

Azonban a felsoroltakon kívül szükséges közintézményeknek a felépítendő új vásárcsarnokot, a méltatlanul mellőzött világítási vállalatot tartjuk, nem pedig a városi téglagyárat, szeszüzletet és nyomdát, amelyeket ismét tömördek milliárdal akar továbbinjekciózni a tanács.

**Ez ellen a felosztás ellen a leg-erősebben tiltakozunk**

azoknak a keresztyén tömegeknek nevében, amelyek a törvényhatósági moratorium következtében nincsenek

számuk arányában képviselve a város parlamentjében.

Illetékes nyilatkozatokban és illetéktelen sajtóorgánok cikkeiben e három vállalatot azzal a megokolással forszírozzák, hogy ezek a befektetések rentábilisak. Előrebocsátván azt, hogy amikor mindhárom iparágban Debrecen kellőleg el van látva versenyképes magánvállalatokkal, — még ebben az esetben is méltánytalannak tartanók e fölölesleges üzemek kölcscsönből való, az adófizető magánvállalkozás nyakára hízalását, — **tagadásba kell vennünk ezt a rentabilitást.**

Mert minden hivatalos cáfolat és megismételt kijelentés ellenére, a költségvetés hivatalos adataira és megbízható, bizonyítható magánértékeléseinkre támaszkodva fentartjuk, hogy

**a város vezetősége mindhárom közüzemet állandóan nagy összegekkel támogatja a házipénztáron át.**

Nevetségesen alacsony, 5 százalékos (!) kamatozású kölcsönöket kaptak a házipénztáron át e **rentábilis** vállalatok és későbbi időkből kelt aranykoronás átszámítások révén látszólag csekély, a maguk idejében óriási összegű forgatókehitelket.

A téglagyárra vonatkozólag már ismertettük részletesen a rendelkezésre álló adatokat.

A hivatalos cáfolatra, amely szerint ezek a közüzemek soha semmi féle pénzt a házipénztártól nem kaptak, most szembeszegeztük a **házipénztár költséghőlrányzatának** 83 ik oldalán olvasható következő hivatalos adatokat:

**IX. cím 1961. rovatához:**

e) **Központi szeszüzlet**

A vállalat forgatóke szükségletének a kielégítésére visszaadott az 1921. évi nyereségből a házipénztártól illető 56,044— koronás részesedés, továbbá az 1922. évi nyereségből a házipénztártól illető 341,777— korona és a beszerzésre adott kölcsön 1,054,153—  
Összesen 1,451,974— korona, ennek az összegnek 1923 december 31-iki arany K értéke 3,500— K-as szorzószám alkalmazásával 415—

Ugyancsak **visszahagyatott a vállalatnak forgatóke céljaira az 1923. évi nyereségből, a házipénztártól** 2,542,500— korona részesedés, ennek az arany K értéke az 1924 májusi szorzószám alkalmazásával 159—  
**Forgatóke adatok a vállalatnak 1923. év folyamán két ízben 5—5,000,000— K. Ezeknek az összegeknek az aranykoronára átszámított értéke a következő:**

Az első 5,000,000— K-nak a hitelezés időpontjában érvényben volt 6500-as szorzószám alkalmazásával 770—

A második 5,000,000— K-nak a hitelezés időpontjában érvényben volt

13 000 szorzószám alkalmazásával  
390 —  
Az arany K tartozás összesen 1.734 —  
aranykorona.

**IX. cím 1962. rovatához:**

A Genfi Societe Financiere Danu biennetől igénybevett: 60 000 — sw. frankból 1925. év végére a vállalat részére folyósítandó 5750 — sw. frank, 9%-os kamata 506.25.

**IX. cím 1971. rovatához:**

Debrecen sz. kr. város Szeszűzlete.

A vállalat forgótőke szükségletére visszaadott az 1921. és 22. évi nyereségből a város házipénztárát illető — 1,610.000 — K. ennek az összegnek 1923. december 31-iki értékkel 3500-as szorzószám alkalmazásával átszámított aranyértéke 460. —

Ugyancsak forgótőke gyanánt a vállalat rendelkezésére bocsátott az 1923. évi üzleti nyereségből a város házipénztárát illető 30.000.000 korona. Ez az összeg 1924. május havi értékkel, 16.000-es szorzószám alkalmazásával arany K-ra számítottatott át, ez pedig kitesz 1.875 —  
Összesen 2.335 —

arany K-t.

Teljesen egyazonos, — mint már bemutattuk, — a másik két vállalat kezelése is.

Már most azt kérdezzük tisztelttel, hol

**a város nyeresége, ha az évente kimutatott nyereségszövegeket mindig kénytelen forgótőkehitelképpen (5 százalékkal!) visszaadni.**

De térjünk a nyomdára. Mint ma már végleges érvényűnek látszó kijelentések tanúsítják, a városi nyomdának hat millárdot szánt a tanács, a vállalat „rendbehozatalára”, — mint a jelenlegi városháztámogató délutáni orgánium oly finom distinkcióval kifejezi. Igen ám, de miért kell és mit kell itt rendbehozni, ha a nyomda oly igen rentábilis, mint ahogy azt a jámbor adófizetőknek képzelniük kell.

„A nyomdavidámlat igen is hasznos hat” — mondotta a polgármester. De kinek, vagy kiknek? A városnak aligha, hiszen a legutóbb kimutatott nyereségrészesedést is „visszahagyta” forgótőkehitelképpen. Avagy talán a városi nyomtatványok olcsóbb előállításával jelentkezik ez a haszon? Erre nyugodt lélekkel ajánljuk a nemes tanácsnak, kérjen ajánlatot az oly olcsón előállított nyomtatványokra a helybeli magánnyomdától, (valamint téglaszállításra magángyárártól) — amelyek pedig igazán nem részesülnek folytonos „visszahagyásos” és más olcsó hitelek mannájában —, s akkor

**könnyen kiderülhet e kategorikus kijelentés ellenkezője.**

Nagy a gyanunk, hogy a városi nyomda „rendbehozatala” valóban annak készül, amiként a jelenlegi felhivatalos elszólta magát. Mert tudomásunk szerint a

**városi nyomda adóssága megközelelt a hatmilliárdot**

bankoknál, a házipénztárnál, egyházkerületnél, Baltazar-alapnál, papírszállító cégeknek stb. De ha fennállanak, aminthogy fennállnak ezek a horribilis adósságok, — bár a tanács minden instalásunk dacára sem hajlandó tájékoztatni róluk Debrecen keresztyén publikumát, — és pedig némelyik tétel súlyos kamatokkal (például a Baltazar alap milliárdos buzakölcsöne), hogyan óhajtja a törlesztésre és kamatfizetésre szánt hatmilliárdból a város a dollárkölcönt is törleszteni s annak kamatait is fizetni?

Mielőtt azonban ezekre a kérdésekre megadnák az illetékesek lelkiismeretük diktálta válaszukat a közgyűlésen, kérjük, sőt követeljük a sok haszontalan kérdés után,

**hozzák nyilvánosságra e közüzemek számadásait, az adósságok és jutalékok kimutatásával egyetemben.**

Akkor majd tisztázódik a rentabilitás kérdése, de tisztázódik az a sok feltevés és kombináció is, amely csak a legbeavatottabbak előtt ismeretes gazdálkodás rejtelmességét kommentálja.

Mert abban igaza van a liberális sajtónak, egy egyház ott és azzal készítetteti nyomtatványait, akivel és ahol akarja. Sőt egy egyháznak kötelessége a tradicionális szempontok figyelembevétele, — mindenestre nem oly mértékben, mint a városi nyomdánál, amelynek ok nélküli kifejlesztése többek között egy hasonlóképp nagytradíciójú vállalat tönkremenetelét okozta.

Egyházat tehát igen, de egy törvényhatóságot azonban nem vezethetnek hasonló szempontok.

Egy városi magisztrátus nem öncélú intézmény, hanem egyszerűen a törvényhatóság tagjai, a polgárság érdekeinek képviselője.

Szűnjön meg hát végre az a gazdálkodás, amely egyfelől százezer kölcsönökkel adott forgótőkét nyomdavállalatának, miközben horribilis összegeket költött ugyane vállalat pénzéből egy, a polgárság tulnyomó többségének meggyőződésével ellentétes politikát képviselő napilapra.

Városi nyomda, városi téglyagár, városi szeszűzlet (!), ezekre semmi szüksége, ezekből semmi haszna Debrecen adófizető polgárainak.

Tessék az ide szánt pénzösszeget vagy szociális problémák megoldására fordítani, vagy ha mindenképpen közüzemekre kell költeni, ott van a vásárcsarnok építése, vagy a lerongyolódott világítási vállalat.

**Ezer halottja van a koreai szökőárnak Borzalmas pusztulás mindenféle emberéletet pusztított el.**

Tokió, július 19. Az árvíz miatt minden összeköttetés megszakadt Szöul városával. A Hanza-Niang vize tizenegy méterrel föléje emelkedett a rendes vízállásnak. A folyó áttörte gátjait és az egész környéket elöntötte. A városnak már nincs ivóvíze, sem gázvilágítása. A mentési munkálatokat nagyon megnehezíti az árvíz félelmetes gyorsasága. Az árvíz már eddig is ezer

A kormány, hogy a városban tartózkodó 300.000 főnyi lakosságot megmentse az éhhaláltól, hadihajókat küldött ki.

A kereskedelmi hajók ugyanis nem tudták a helységet megközelíteni. A folyamatok eddigi vizsgálása már harminc lappal van felette a normalis szintnek.

**Vallatják a Péterfia-utcai gyilkosság gyanúsítottjait**

**Debrecenbe hozták Gellértet és Plutzert**

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint ismeretes a csengeri csendőrszázad által őrizetbe vett s a Révész Olga meggyilkolásával gyanúsított rovtomultu betörőket Gellért Zsigmondot és Platzer Józsefet Nyiregyházára szállították, ahol a betörésekre vonatkozólag hallgatta ki őket a vizsgálóbíró.

Nyiregyházáról mindkettőjüket hétfőn reggel Debrecenbe hozták hogy itt Tóth Gyula rendőrkapitány kihallgathassa őket a gyilkosság ügyében.

A kihallgatások, szembesítések kevés megszakítással hétfőn egész

nap folytak, eredményükről azonban semmi érdemleges dolog nem szivárgott ki.

A kihallgatásokkal kapcsolatban Tóth Gyula rendőrkapitány a következő nyilatkozatot tette:

A kihallgatás még a kezdet kezdetén van és semmi pozitív eredményt nem produkált — mondta. — Gellért Zsigmond és Plutzner József erősen tagadnak és

**mindenképpen alibit igyekeznek bizonyítani.**

Remélem azonban, hogy a terhelő adatok alapján nemsokára kiderítjük az igazságot.

**A portugál kormány leverte a liszaboni lázadást**

**Öt felkelővezér és a lázadók cirkálója megadta magát**

Liszabon, július 19. A Sao Julio erődből megszökött katonai osztagok ma tisztjeik vezetésével és

**a Vasco de Gama cirkáló legénységének támogatásával fel-lázadtak.**

A kormány azonnal megtette a szükséges óvintézkedéseket. Délelőtt 10 órára már a lázadók öt vezére megadta magát. A mozgalom már is szűnőfélben van. Arra számítanak, hogy a Vasco de Gama cirkálót átadják.

A lázadás kezdetét három ágyúlövés jelezte, mire a felkelők elfoglalták a főpostát, a hadügyminisztériumot és még néhány más középületet. A fejtelenség igen nagy volt és

**az első két órában úgy látszott, hogy a lázadás sikerrel jár.**

Ujabb jelentések szerint Vasco de Gama cirkáló megadta magát. Ezzel

a forradalmi mozgalom véget ért. Ostromállapotot hirdettek ki. A város nyugodt.

Félhivatalos közlemény szerint a rend ismét helyreállott. A fellázadt tiszték több száz gyalogos katonával bezárták a belvárosnak egyik kaszárnyáját.

A kormány haladéktalanul ostromállapotot hirdetett. Amikor a felkelők hadiszállását bekerítették, ultimátumot intéztek hozzájuk. A kitűzött határidő leteltevel a kormánycsapatok néhány ágyúlövést tettek a kaszárnyára. — A lázadók erre kinyitották a kaszárnya kapuit és megadták magukat.

Mindkét oldalon néhány sebesülést történt.

A Vasco de Gama cirkáló, amelynek legénysége szintén csatlakozott a felkelőkhez, az első felszólításra ugyancsak megadta magát.

**A fascisták a haza rágalmozói ellen**

Róma, július 19. Farinacci, a fasciszta párt titkára, Sziciliában beszédet mondott. Beszédében foglalkozott azzal a híreszteléssel, hogy közkegyelmet fognak kiadni, ami feleslegessé teszi a Matteotti-pert. Kijelentette, hogy ez talán inyére lenne a fascizmus ellenségeinek, de nem a fascizmusnak. A pertől várja az egész ellenzéknek és az ellenzék mesterkedéseinek elitélését. Követelte, hogy az ellenfeleket fosszák meg az állampolgárságtól és hogy kobozzák el mindazok vagyonát, akik külföldre mennek és ott a hazáról rágalmakat terjesztenek.

**Pótvizsgálat a feleség- gyilkos Szanyi ügyében**

(A Hajdúföld tudósítójától.) Emlékeztet meg, hogy a debreceni kir. törvényszék halálra ítélte Szanyi József jómódu biharnagybajomi gazdát, aki ellen az volt a vád, hogy feleségét meggyilkolta. Felebbezés folytán az ügy a kir. táblához került, amely a halálra ítélt Szanyi ügyében pótvizsgálatot rendelt el, miután a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem találta elégségesnek. A pótvizsgálat megindult és mint a Hajdúföld értesül, érdekes eredményt is produkált már. Ugyanis akadt egy tanu, aki határozottan állítja, hogy biztos tudomása szerint Szanyi József

**anyósa kényszerítette Szanyi fiát arra, hogy a tárgyaláson édes apja ellen terhelő vallomást tegyen.**

A pótvizsgálat még folyik és nem lehetetlen, hogy Szanyi ügyében érdekes fordulat áll be, amennyiben kiderülhet, hogy Szanyi jól megszervezett hajsza áldozata, amelyet az anyósa indított elene.

**Az első üdülőház bemutatója**

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Közhasznú Munkáskertek Egyesületének XIX. terménykiállítására az egyesület Árpád-telepén vasárnap délután zajlott le, nagy érdeklődés és jelentős erkölcsi siker mellett. Öröm volt nézni a különböző kerttelepek konyhakerti produktumait, amelyek külön-külön is, együttvéve is

**széperedményekről adtak számot**

A kiállítást kertlátogatás előzte meg, a termények megtekintése után pedig a díjak kiosztása következett. A kerttelepek bérleti közül összesen heten részesültek díszoklevélben, Czirják Ferenc vármegyei gazdasági felügyelő buzdító beszéd kíséretében nyújtott át a jutalmazottaknak. Az egyesület elnöke: Szántó Győző szólott ezután az egybegyűltekhöz és a jövő fejlődésének a lehetőségeit ismertette előttük. Díszes virágcsokor volt a jutalom, amelyből nemcsak az egyesület vezetőségének, de a megjelent kiküldötteknek is kijutott.

**Az egyesület új akciója az üdülőház bemutatása**

is élénk tetszést váltott ki a jelen voltakból. A fotográfus apparátusának minduntalan dolga akadt, mert egymást követték a megörökítésre érdemes mezzanatok és kedves képek. Itt említjük meg, hogy az egyesület vasárnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését, a választmányi tagok és a bérletők nagy érdeklődése mellett.

## ATROCITÁSOK

*Óvakodjunk a liberális riporterektől.* A liberális zsurnalisztika, mely szenzáció-hajhászásában nem ismer sem lsten, sem földi tekintélyt és egy egy nagyhatású riport kedvéért keresztülgázol a magánéletnek még a legtitkosabb lelki motívumain is, defetizmusának újabb határ-állomásához érkezett. Eddig ugyanis meglegedett azzal ha befurakodhatott riporter ceruzájával a családi élet otthonába, most azonban már kezdi át lépni az egyházak világának olyan küszöbeit is, melyeknek tiszteletreméltó bejáratához még gondolattal sem szoktak közeledni a világi emberek. Az emberi lélek vallásos életének ilyen csarnokaiba még akkor sem szabad a riporter lábakkal belegázolni, ha a napi szenzáció a lap vállalatnak jövedelmet is jelentene. Mert az ilyenféle profanizáció kétélű fegyver és a modern közvélemény nagyrésze a maga szájaize szerint dolgozza fel. Az újságíróknak, aki méghozzá szereti magát kereszténynek és magyarnak feltüntetni, nemcsak az íráshoz, be bizonyos körülmények között, amikor az egyházi, nemzeti és családi élet tiszteletreméltó érdekei úgy kívánják, — a hallgatáshoz is kell értenie.

*Az „Egyetértés” jugutódja és a tárgyalagosság.* Az a sajtóvállalat, amely saját bejelentése szerint jogutódja a városi magisztrátus megboldogult lapjának, az „Egyetértés”-nek, a kölcsönügyre vonatkozó fejtegetéseinket cáfolni nem lévén képes, „párpelillkai viszonyok minden jó szándékot mérgező hatásról” siránkozva, védelmezni velünk szemben most már Magoss György polgármestert is. Egyben büszkén hivatkozik ismét velünk szemben a maga meggyőződésáda tárgyalagosságára, mondván: „rossz szokásunk (már mint a Tiszántúli Hírlap rt. lapjainak) mindig, minden körülmények között objektívnek maradni és tárgyalagosan megítélni minden jelenséget.”

Nos, a közélet nagy objektívjének ez önértékelése alkalmából ismét bátorkodunk egy kis idézettel szolgálni, mely szól eképpen: „Ha Baltázár Dezsőt, Márk Endrét, Magoss Györgyöt és társaikat támadások érik, azért történnek ezek, mert főexponensei a liberális-szabadkőműves-zsidó irányzatnak. Ők csak magukra akarják teríteni a kálvinizmus köpenyét, hogy sebezhetetlenek legyenek és tovább folytassák kised játékaikat...” Így a Tiszántúli Hírlap.

Hogy itt némi ellenmondás észlelhető? Vannak ugyanis sajtóvállalatok, amelyek filozófiai tételek által irányítják magukat. Ebben (és ezer más) esetben a régi görög bölcs tanítását követik: minden mozog.

Ezért mozog odaát a meggyőződés is, mert így parancsolja a — filozófia.

## Az eredetnél súlyosabb feltételek mellett rendelkezésre áll az ötmillió dolláros kölcsön

Nagybizottság elé viszik a kollektív kölcsön felhasználásának programját  
A városházán csökönyösen ragaszkodnak a nyomda szanálásához

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város tanácsának hétfői ülésében — ahol már a szabadságáról hazatért Magoss polgármester előköt — hosszas beszélgetések folytak a külföldi kölcsön beruházási programjára vonatkozólag.

A tanács mindenekelőtt elhatározta, hogy szerdán délutánra nagybizottsági ülést hív egybe.

amelyen a tanács, a gazdasági, jog- és pénzügyi bizottságok tagjai, valamint a városi vállalatok vezetői vesznek részt. A nagybizottság a kölcsön beruházási programjának a határozatait, illetve javaslatait a következő napokon, azaz csütörtökön és pénteken egybehívandó jog- és pénzügyi bizottsági ülésen ismét tárgyalják s végül szombaton végleges döntés végett a közgyűlés elé kerül az ügy.

A tanácsülésen szó esett arról is, hogy a kölcsönből mily beruházásokat s körülbelül mennyi befektetéssel eszközöljenek. Szó volt a Déri-múzeum felépítéséről, mintegy 12, a lakásépítési akcióról szintén 12, a szennyvízsztürőtelepi gazdaság felszereléséről 5, az iparostanonciskola kibővítéséről 10 s végül a vágóhid kibővítéséről mintegy 3 milliárd korona beruházási költség mellett. Szeretné a tanács a Szent-Anna- és Batthyányi-utcák sarkán

régi rendőrségi épület helyén hatalmas városi bérházat építhetnének a lakásingy nyhítése céljából.

Szó esett még ezenkívül a tanácsülésen a kölcsön gyümöltözött befektetésének kérdése is, ami a saját nevén nevezve a város jelenlegi vezetőségénél nem más, mint a vállalatok beruházása, mert szerintük a kölcsönnek szinte egyedüli gyümöltöző felhasználása csak így képzelhető el. Ezzel kapcsolatban a tanács — mint azt előre vártuk — „elítélte” ezt az állásfoglalást, amelyet a kölcsön ügyében a Hajdúföld elfoglalt, mert szerintük a kölcsönnek tisztán szociális célokra való felhasználása jóval nagyobb terhet adna az adófizetők vállára, mint amekkora a vállalatok szanálása folytán esne. Ami a baloldali sajtó támadásait illeti, arra vonatkozólag azt mondták a tanácsban, hogy az teljes mértékben érthető, mert ott üzleti érdek játszik közben.

Dr Magoss György polgármester kijelentette, hogy a városnak egyetlen vállalata sincs, amely a házipénztárból kapna pénzt. A nyomdavállalatra vonatkozólag leszögezte, hogy a városnak már csak házi nyomtatványai készítése szempontjából is végtelen szüksége van a vállalat fejlesztésére. A nyomda hasznát hajt már most is s a jövő-

ben a haszon még fokozódni fog. A téglagyárra is nagy szüksége van a városnak. Az egész környéken az egyetlen üzem — a városi tanács szerint —, amely nemcsak a városi, de

a magánépítkezéseket is el tudja elsőrangú anyaggal látni.

(Debrecen tudvalevő 13 részben születelő téglagyár van, ezek közül csak az üzemben lévő Góztéglagyár ötször olyan teljesítőképességű, mint a városé. Szerk.) S különösen fontos most, a város nagy építkezési programjának idején az, hogy a városi téglagyár meglegyen s hogy ezt a vállalatot bővítsék.

A megbeszélések során még az a gondolat is felmerült, hogy a kölcsönből a világitási vállalatnak semmit sem adunk, hanem erről a vállalatról másután igyekeznek majd gondoskodni.

A tanácsülés folyamán dr Magoss György polgármester bejelentette,

hogy város 5 millió dolláros kölcsöne ismét kedvező fordulatot vett. — Ugyanis a megbízott, akivel a kölcsön ügyben már tárgyaltak és levelet intézett a városhoz, amelyben arról ad értesítést, hogy

5 millió dolláros kölcsön rendelkezésre áll.

Feltételek: 10-5 százalékos kamat, kibocsátást drfolyam 99. ebből azonban 2 százalék lemege a közvetítőnek, tehát a kifizetés végeredményben 97-es alapon történne, s végül az amerikai bankár

eláll attól a feltételtől, hogy a város kötvényeket bocsásson ki.

Ilyen módon a tanács nagy dilemma előtt áll, mert az egyik kölcsön felvétele kizárja a másiknak a felvételét, mert mint ismeretes, ha a városok közös külföldi kölcsönét felveszi Debrecen, úgy, hogy esztendőig nem szabad más kölcsönt felvennie.

## Önként jelentkezett a szoboszlói martirok egyik, fogházból megszökött hóhéra

Bokor Bernát folytatja büntetésének kitöltését

(A Hajdúföld tudósítójától.) A város forradalomnak egyik hírhedt alakja volt Bokor Bernát, aki a kommunizmus alatt több bűncselekményt követett el. Így többek között résztvett annak a borszalmas aktusnál, amelyet Szamuelli hóhérai hajtottak végre Hajdúszoboszlón, kivégezve a város három érdemes, kiváló emberét. Bokor Bernát

egyike volt azoknak, akik a szoboszlói martirokat a bitófa alá kísérték.

Ezért, valamint más bűncselekményeiért a kommunizmus bukása

után a kir. törvényszék 4 évi fegyházra ítélte a terroristát, akinek azonban sikerült a fegyházból megszöknie. Büntetéséből mindössze egy évet töltött ki s azóta ismeretlen helyen tartózkodott. Mindenféle ke-resték, kutatták, de nem találtak rá sehohsem. Most, egészen váratlanul a debreceni kir. ügyészségnél

önként jelentkezett

s előadta, hogy büntetésének hátralévő részét akarja kitölteni. A veszedelmes terroristát természetesen azonnal őrizetbe vették.

## Vályi Gábor egy darab szalonna miatt gyilkolta meg édesanyját

Ujabb részletek a bagaméri tragédiáról

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vasárnapi számunkban részletesen beszámoltunk már arról, hogy Bagamérban Vályi Gábor 24 éves földműves állati kegyetlenséggel meggyilkolta özvegy, öreg édesanyját. A fiu az örökség kiadása miatt állandóan veszekedett édesanyjával, s napirenden volt közöttük a per-patvar. A tényállást most már a szombaton és vasárnap lefolytatott vizsgálat teljesen tisztázta s ennek folyamán újabb érdekes adatok kerültek felszínre.

Kiderült, hogy az anyagilkosság közvetlen oka egy kis darab szalonna volt.

Vályi Gábor ugyanis szombaton reggel hat órakor szalonnát akart enni, azonban a szalonnát nem találta sehohsem. Dühében felkutatatta az egész házat s megkérdezte még a szomszédokat is.

— Nem látták, hogy anyam hova dugta el a szalonnát előlem?

A szomszédok nemmel feleltek a kérdésre.

Nem sokkal ezután történt, hogy hazajött Vályi Gábor édesanyja. Vályi Gábor dühösen, vérbenforgó szemekkel támadt rá a hetvennégy éves öreg asszonyra:

— Hova dugta előlem a szalonnát? — kiáltotta.

A szerencsétlen asszonynak már arra sem volt ideje, hogy feleljen. A fiu megragadta, fejbe vágta,

majd még egy csapást mért rá, mire kilehelle a lelkét.

Mikor Vályi Gábor látta, hogy anyja meghalt, segítségért kezdett kiabálni s az elősiető szomszédokkal azt a mesét igyekezett elhíttetni, hogy anyja leesett a padlásról s ennek következtében halt meg. A csendőörök, akik nemsokára megjelentek a helyszínen, természetesen azonnal megállapították, hogy az öreg asszony gyilkosság áldozata lett.

Preinészberger Jenő vizsgálóbíró vasárnap utazott ki Bagamérba, ahol lefolytatta a vizsgálatot. Kihallgatta Vályi Gábort, aki beismerte ugyan a gyilkosságot, de azzal védekezett, hogy hirtelen felindulásában emelt kezét édesanyjára.

Állítása szerint másodszer azért vágta fejbe a szerencsétlen öreg-asszonyt, mert

nem akarta, hogy sokáig szenvedjen.

A vizsgálóbíró — a boncolás fogantatosítása után — elrendelte az anyagilkos letartóztatását. A gyilkost hétfőn délelőtt beszállították a debreceni ügyészség fogházába.

## ASZÓDI ÉS RÓTH

DIVATÁRUHÁZA

ajánlja dusan felszerelt raktárát, ugymint:

szövegek  
EPONGÉK  
BATISZTOK

GRENADINOK  
HARISNYÁK  
KESZTYÜK

SELYMEK  
ZEFIREK  
VASZNAK

és mindenféle rövidáru cikkek.

ldény utáni olcsó leszállított árak. A Községi Tisztviselők Országos Szövetségének szerződéses szállítói. Tisztviselőknek külön 5 százalék engedmény.

## H. von Rasch a Kormányzónál

**Filmelőadás a Kormányzó és a svéd urlovas tiszteletere**  
Budapest, július 20. Hétfőn reggel 10 órakor a Magyar Filmroda R. T. a Kormányzó tiszteletere érdekében mozilabdát rendezett. Az előadáson megjelentek a Kormányzó és felesége, Bethlen István gróf miniszterelnök és felesége, Kozma Miklós miniszteri tanácsos, Görgy István, a testőrség parancsnoka, Keos szárnysegéd, a testőrség összes tisztjei, továbbá Von Rasch svéd urlovas és felesége.

Az előadás a Magyar Filmroda hirdetővel kezdődött, utána a Ludovika Akadémia ünnepségét, azután a mezőhegyesi vadászatot, végül a még eddig elő nem adott „XII. ik Károly svéd király” című svéd filmregény került bemutatásra.

Az előadást gróf Csáky Kálmán, a Magyar Filmroda R. T. igazgatója rendezte. A Kormányzó a látottak felett a legnagyobb megelégedését fejezte ki.

## A magyar kölcsön rekordárfolyama

**A kibocsátás óta 10 és fél százalékos emelkedést ért el**

Budapest, július 20. A magyar kölcsön már eddig is szenzációs arcmelkedést ért el Londonban. A legutóbbi napokban azonban olyan lendületes árfolyással tört előre a kölcsönkötvények árfolyama a londoni tőzsdén, amilyenre kibocsátásakor nem is lehetett gondolni. A legutóbbi napokban érkezett londoni jelentések szerint a magyar kölcsön árfolyama elérte a 98 és fél százalékos szintet. A kibocsátási árfolyamtól számítva

**10 és fél %-os javulást jelent ez a kurzus.**

Mi sem jellemzi jobban ezt a nem várt szenzációs emelkedést, mint az a tény, hogy a magyar kölcsön árfolyama túlhaladta Londonban az osztrák kölcsönkötvények kurzusát, amely nemrég még magasabb állt a magyar kölcsönénél.

## Kosztka Istvánt szabadlábra helyezték

**Egészségének árt a fogház levegője**

Budapestről jelentik: Mult héten tárgyalták le Kosztka István pénzügyi főtanácsos ismert ügyét a büntetőtörvényszéken és hirdették ki előtte a négyévi fegyházbüntetéséről szóló ítéletet, melyet Valérián Zsigmond huszárezredes agyonlövése miatt kapott. Az ítélet kihirdetése után dr. Dési Géza kérte a bíróságot, hogy Kosztka Istvánt helyezze szabadlábra s ezen kérését azzal indokolta, hogy Kosztka István szökéséről nem kell tartani, mert egészségi állapota annyira leromlott, hogy

**a szökést meg sem kísérelhetné.**

A törvényszék elrendelte Kosztka egészségi állapotának két orvos által való megvizsgálását s ettől tette függővé, hogy teljesítse-e a szabadlábra helyezés iránti kérés, vagy pedig elutasítsa. Dr. Minich Károly és dr. Otvós József ejtették meg az orvosi vizsgálatot, amely mindenben igazolta az ügyvéd által felsorolt betegségek fennforgását.

A lefolytatott orvosi vizsgálat után az ügyészség már nem ellenezte Kosztka szabadlábrahelyezését, úgy,

hogy a törvényszék az új adatok alapján ma délelőtt meghozta végzését, melyben

**elrendelte Kosztka István azon-**

**nali szabadlábrahelyezését.**

Déli egy órakor Kosztka István ügyvédje kíséretében már el is hagyta az ügyészség fogházát.

## Szebbnél-szebb eredmények a DEAC országos atlétikai versenyén

**Gáspár 190 centiméteres ugrása**

(A Hajdúföld tudósítójától.) A DEAC országos atlétikai versenye a várakozásnak megfelelően, kitűnő rendezésben és kiváló eredményekkel, atlétikában szinte hihetetlen nagy közönség előtt folyt le. A versenyen Debrecen ur közönsége élén dr. Magoss György polgármesterrel igen nagy számban jelent meg és és élénk érdeklődéssel szemlélte a bécsi öt nemzet versenyének egyik előjátékát. Előjátéknak méltán lehet nevezni, mert a magyar sportot Bécsben reprezentáló Barsi, Fluck (Raggamby) és Gross olyan könnyen, szinte játszva érték el nemzetközi viszonylatban is elsőrangú eredményeiket, hogy a bécsi küzdelmek elé a legnagyobb bizakodással tekintünk, csupán azt sajnáljuk, hogy a MASz nem jelölte a BBTE rohamosan javuló fiatal óriását, Fluckot az egyéni versenyekre is. A szenzációkra éhes közönség már jóval a verseny megkezdése előtt nagy tömegben kereste fel a DTE kies fekvésű sporttelepét és reményeiben nem csalódva, meglehetősen és a végtelékig fokozott érdeklődéssel szemlélte a jobbnál-jobb eredményeket és gyönyörködött legjobbjainak nemes versenyében. De nemcsak a fővárosi, hanem a vidéki atléták, ezek között természetesen elsősorban Debrecen atlétái is olyan eredményekkel lépték meg az atlétika híveit, hogy a nézőközönség figyelmét teljesen elterelték a futball-mérkőzésről. Ezek között Gyulay (DEAC) valóban beigazolta ismételtén, hogy ma ő az ország legjobb 5000 méteres futója Gross után, azután Léray (NyTVE) kellett kellemes feltűnést 172 cm-es ugrásával. A verseny szenzációja kétségtelenül

**Gáspár Jenő olimpikon országos bajnok rekord 190 es magasugrása volt,**

aki a 193-as magasságot is csak hajszálnyira ütötte s erős a hitünk, hogy az általa felállított országos rekord nem lesz hosszú életű. Olyan könnyen vitte az összes magasságokat, hogy a közönség méltán hitte az országos rekord megdöntését, s hogy mennyire az atlétika fanatikussai voltak jelen a versenyben, mutatja az is, hogy az egyik izgatott néző, amikor Gáspár imponáló stílusával ugorva, hajszálnyira ütötte a 193-as magasságot hatramaradt kezével — hangosan és többek helyeslésétől kísérvé — elkialtotta magát: „Hagyják abba a futballt!” s méltán jött ez az őszinte felkiáltás, mert mint az alanti részletes eredmények is mutatják,

**Ilyen nivós és népes versenyben régen nem volt alkalma gyönyörködni Debrecen sportközönségének**

A verseny keretében bonyolította le a MASz keleti kerülete a 110 méteres gátfutás és 10.000 méteres gyaloglás bajnokságát is és mint előző számunkban jeleztük a favoritok rekordidővel elért győzelmével végződtek.

**Részletes eredmények:**

100 m. síkfutás: 1. Fluck (BBTE) 10.8 mp., 2. Szokoly (DGASE), 3. Barsi (BBTE). Súlydobás: 1. Ber-

talán (BBTE) 11 m. 25 cm., 2. Gally (DEAC), 3. Mészáros (Szoln. MÁV). 1000 m. síkfutás: 1. Grósz (MTK) 2 p 49.3. 2. Barsay (DEAC) 400 m. síkfutás: 1. Barsi (BBTE) 50 mp., 2. Pallaghy (BBTE), 3. Szokoly (DGASE). Gerelyvetés: 1. Szabó (MAC) 51 m. 26 cm., 2. Gally (DEAC), 3. Rockenbauer (DGASE). Rudugrás: 1. Hadházy (DEAC) 338 cm., 2. Király (DGASE) 312 cm., 3. Nagy (HTE). 5000 m. síkfutás: 1. Grósz (MTK) 16 p 02 mp., 2. Gyulai (DEAC) 16 p 05.2 (ker. rekord), 3. Galambos 17 perc. Diszkoszvetés: 1. Gáspár (MAC) 38 m 61 cm., 2. Rockenbauer (DGASE) 37 m. 92 cm., 3. Gally (DEAC). Magasugrás: 1. Gáspár (MAC) 190

## Véglegesen megszűnik a debreceni Mezőgazdasági Gépgyár

**A Leszámitoló Bank a várossal szeretné megvételni a gyárat**

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírta már a Hajdúföld, hogy a budapesti Leszámitoló és Pénzváltóbank a debreceni Mezőgazdasági Gépgyár részvénytársaságát — amely vállalatnak a részvénytöbbsége az említett bank tulajdonában van — felakarja oszlatni, azzal az indoklással, hogy a gépgyár nem rentábilis. A városi tanács annak idején átiratban kérte a bankot, hogy

**Debrecennek ezt a régi vállalatot ne fojtsa meg,**

annal is inkább, mert ezzel teljesen növekedne a városban a munkanélküliség. A bank válaszára a hétfői tanácsülésben terjesztették elő. Válaszban a bank kifejtette, hogy a vállalat már rég, évek óta nem rentábilis,

cm. 2. Léray (NyTVE) 172 cm. 3. Késmárky (BBTE). — Távolugrás: 1. Léray (NyTVE) 642 cm. 2. Páter (DEAC) 625 cm. 3. Majzik (DEAC). — 100+200+300+400 m. staféta: 1. BBTE. 2. DEAC.

Bajnoki számok: A 110 m. gátfutás Keletmagyarország 1925. évi bajnokságáért. — Bajnok: Szokoly (DGASE) 18 mp. (ker. rekord). 2. Király (DEAC). 3. Majzik (DEAC). 10 km.-es gyaloglás Keletmagyarország 1925. évi bajnokságáért: Bajnok: Nánássy (DTE) 1 óra 3 p. 20.2 mp. (ker. rekord). 2. Csányi B. (DEAC). 3. Bernáth (DEAC).

Ifj. számok: 500 méter. 1. Hajdu (Hód. TVE) 1 p. 14 mp., 2. Kozák (Sz. Máv.). 3. Kozmann (DEAC). — 1500 m. 1. Kozmann (DEAC) 4. p. 58.4 mp., 2. Hajdu (HTVE). 3. Gottenhuber (DEAC). — Gerelyvetés: 1. Szeremley (DEAC) 36 m. 50 cm., 2. Schwartz (DTE).

Az atlétikai verseny után a DVSC bajnok csapata a budapesti MÁV Gépgyár csapatával játszott a KANSz serlegéért és 7:0 (4:0) arányban verte meg III. oszt. pesti ellenfelét. Biró Bródi.

lis, azonban ők ennek ellenére hajlandók a várossal az ügyre vonatkozólag bizonyos irányban tárgyalni. A válasz átiratnak ez a passzusa aztán nem kifejezetten ugyan, csak burkolta azt tartalmazza, hogy

**a bank az esetben, ha a város atvonná a gyárat nem oszlatja fel.**

Természetesen a város egyáltalában nincs abban a helyzetben, hogy erről még tárgyalatna is, s éppenséggel nem ilyen megoldásra gondolt, amikor ez ügyben megkeresést intézett a bankhoz, s így az ügyet ad akta tette. Ilyen módon a Mezőgazdasági Gépgyár r. t. rövidesen teljesen megszűnik.

## Egymásután vonulnak fel Márffy József mentőtanul

**A hétfői tárgyaláson súlyos brutalitásokról tett vallomást egy tanu**

Budapestről jelentik: Szombaton a halálraítelt Márffy József büntetőügyében — mint ismeretes — szenzációs vallomást tett Németh József pincér, aki kihallgatása során azzal vádolta meg Szirmai Imre hírlapírót, az Újság munkatársát, hogy nagy összegű pénzt ígért neki arra az esetre, ha olyan adatokat bocsát rendelkezésre, amelyek terhelnek Márffyra nézve. Ez a dolog Németh vallomása szerint

**Schweinitzer rendőrkapitány tudtával történt volna.**

A hétfői tárgyaláson ismét több tanuvallomás hangzott el Márffyék mellett.

Köllő Ferencz, a pénzügyi iskola parancsnoka elmondotta, hogy amikor Radót a detektívek keresték s letartóztatták, Radó kijelentette előtte, hogy fogalma sincs róla, hogy ez miért történik. Általában véve

**Radón látszott, hogy semmiről se tud.**

A tanu a leghatározottabban állítja, hogy nem igaz mintha Radó azt mondta volna, hogy „tudom hogy a

bombamerényléről van szó“.

A tanu vallomására megeskették. A következő tanu Herczeg Józsefné a demokraták kör idejében elhunyt portásának felesége. A tanu elmondja, hogy férjét többször meglátogatta a fogházban és az minden alkalommal legteljesebb ártatlanságát hangoztatta. Több alkalommal azonban a férje keservesen panaszkodott, hogy

**rettenetesen megkínózták.**

Guzsba kötötték, sötét szobába zárták, a talpát verték és betömtek a száját. Férje a letartóztatása előtt makkegészséges ember volt és pusztán a kínzásoknak tulajdonítható, hogy elpusztult.

A férje egyik látogatása alkalmával azt mondta neki:

— *Drága anyám, én már nem élek tovább, mert tönkretettek, agyonverték.*

Ezeket a kijelentéseket két héttel később is megismételte előtte. A bíróság a tanu megesketését elrendeli.

A bíróság még egy lényegtelen vallomás után félbeszakította a tárgyalást, amelyet kedden délelőtt folytatnak.

## HIREK

1925 július 21. (Kedd)

Prof.: Dániel Kath.: Praxod.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban tegnap már csak az ország közepén táján esett elvélve zivataros eső. Időprognózis: Tulnyomóan száraz idő várható.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.  
Városi múzeum: 9—12-ig, 2—4-ig.  
Gyógyászterápia közlül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszarvu (Kossuth-utca 8.), Muraközy (Hunyadi-utca 5.), Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66.), Csokonay (Mester-utca 43.) Arany János (Csapó-utca 77.).

### Gombos Antal

A Hajdudorog vasárnapi száma néhány soros hírből közli, hogy a debreceni piarista rendház vezetőségében változás állott be: Gombos Antal házifőnököt a váci rendház főnökévé választotta meg a rendi nagykáptalan s az ottani főgimnázium igazgatójával bízták meg a rendfőnök. Ez a hír bizonyára széles körben kelt szomorú meglepetést, mert Gombos Antal két-évi itt tartózkodása alatt általános tiszteletet és becsülést szerzett magának.

Gombos Antal a magyar piarista rend egyik legkiválóbb képviselője. Nagytudású, tapasztalatokban gazdag ember, akivel az ember, ha egyszer beszél, rögtön megéri lelkének nemességét. Az iskolában elsőrangú pedagógus, ismeri a gyereklélek minden rejtett zugát s sohasem a szigorúság, hanem a jó ember higgadt, okos viselkedése verődött ki egész egyéniségéből. Pedagógiai sikerét a gyermekek öntudatlan ragaszkodása és a szülők mélyes tisztelete s leplezetlen bizalma jelzi.

S azok is, akik az iskola révén nem voltak vele összeköttetésben, a templomból és társadalmi szerepléséből csak becsülni tudják. A Szt.-Anna templom szt. József oltárától sokáig fog hiányozni nemes, komoly papi arca és sokáig fájlatják távozását azok is, akik a gyóntatószékéből ismerték. Mert az iskola mellett örömmel vette ki részét a lelkipáztorkodásból is. A katolikus közélet minden megnyilvánulása érdekelte s valahányszor az előadással mellett állott, hallgatói feszült figyelemmel lesték okos beszédének minden szavát. Bárhol jelent meg, társasága lelkében csak növelte a tiszteletet és igaz elismerést az iránt a felszámíthatatlan kulturmunka iránt, amelyet Debrecenben a derek piarista rend végez immáron évszázad óta.

Távozása nagy veszteség s csak az vigasztaló momentum, hogy utóda, dr. Szakács József ugyanaz az erős magyarságu piarista, mint Gombos Antal. Jó hírneve már bejárta a várost s épen a napokban jegyezte meg róla a pesti egyetem teológiai karának Debrecenben járt egyik országos hírű professzora, hogy a pápaválasztásról írott doktori értekezése még ma is szívesen emlékezik bíráló. Katolikus közönségünk szeretettel várja s munkáját ugyanazzal a becsüléssel akarja honorálni, mint Gombos Antalt.

Itt jegyezzük meg, hogy Gombos Antal tiszteletére távozása alkalmából búcsuvacsora lesz, amelyre annak idején külön fogjuk felhívni tisztelői figyelmét.

Elvesztett hétfőn délután egy sárga bőrtárca, mely körülbelül két és fél millió koronát és fontos okmányokat tartalmazott. A megtaláló, ki juttatja a tulajdonos részére, szíveskedjék a Hajdudorog kiadóhivatalába beszolgáltatni.

## Hajdudorog a görög katolikus püspökség céljaira 66 hold földet ad

A görög katolikus tanítók országos szövetsége internátust létesít Hajdudorogon

(A Hajdudorog tudósítójától.) A görög katolikus tanítók országos szövetsége most tartotta meg impozáns keretek között évi rendes közgyűlést, mely külsőségekben éppen úgy, mint lényegben, jóval túlhaladta a szokásos közgyűlési keretet.

A díszközgyűlés ünnepi szónoka dr. Oidi István volt, aki bejelentette, hogy Hajdudorog ma is olyan energiával és fanatikus akaraterővel küzd az egyetemes magyar görög katolikus érdekéért, mint ahogy tették azt évtizedekkel ezelőtt a nagytudású és hervadhatatlan érdemeket szerzett dícső elődök.

Megemlítette, hogy ezek a nagymultú elődök magteremtették — minden akadály leküzdve — a magyar liturgiát nyelvet, majd később a hajdudorogi magyar görög katolikus püspökséget.

A törvényhatóság, követve az elődök példáját, hozzájárul a felállítandó internátus felépítéséhez és

fenntartásához, mint a magyar görög katolikus kultúra első s eddig egyetlen templomának felállításához azzal, hogy az internátus részére ingyen telket ajánl fel s az internátus fenntartásához addig, míg a hajdudorogi püspökség eredeti székhelyére: Hajdudorogra nem költözik — a püspökség részére már felajánlott 66 kath. hold földet, azután pedig

### 20 kath. hold földet bocsát az internátus részére

fenntartás céljából, sőt az építkezések folyamán nagymérvű áldozatkészségét helyezett kilátásba a törvényhatóság részéről.

A közgyűlés Reskó János javaslata kapcsán egyhangú lelkesedéssel úgy határozott, hogy az internátust Hajdudorogon állítja fel s a maga részéről kötelezőleg kimondja, hogy minden tanító 75 aranykorona egyszer s mindenkorra hozzájárulás címén tartozik fizetni.

## Debrecen nyerte meg Miskolcon a városközi tenniszversenyt

Várad-Szabó és Markó dr. kitűnő szereplése

A Miskolci Sport Egyesület a Magyar Országos Lawn Tennis Szövetség jóváhagyásával a Davis Cup feltevéleihez hasonlóan egy Debrecen—Miskolc városközi vándordíjas lawn tenniszversenyt irt ki. A mérkőzés négy férfi egyes és egy férfi páros, tehát összesen öt matchból áll, melyből a győztesnek legalább 3 pontot kell szereznie s sportszempontból rendkívül jelentőségteljes verseny részleteiről a következőkben számolunk be:

Vasárnap folyt le a miskolci MSE pályákon az ideai verseny, melyen Debrecen képviseletében Várad-Szabó Andor főhadnagy és dr. Markó Dezső; Miskolc képviseletében pedig Németh György és Lakner Kálmán, ki az idén lepett be az MSE-be vettek részt.

Szép számu közönség előtt folyt le a mérkőzés, melynek kimenetele az utolsó pillanatig nyílt volt. Debrecen Várad-Szabó két férfi egyes mérkőzésére számíthatott biztosan és remény volt még arra, hogy dr. Markó—Lakner elleni mérkőzését esetleg megnyeri, míg a miskolciaknak a Németh—Markó férfi egyes és a férfi párosra voltak nagy esélyeik. Súlyosította a debreceniek helyzetét az a körülmény, hogy

### dr. Markó betegen volt kénytelen a versenyre kiállni

s így alig volt remény arra, hogy a férfi egyes számok közül egyet is megnyerhessen.

Réggel 9 órakor vette kezdetét a mérkőzés Várad-Szabó—Lakner férfi egyesek. Bár a miskolciak erre a számról nem számíthatnak, mégis meglepetésszerűen érte őket Várad-Szabó 6:0, 6:0-as győzelme a jó formában levő Lakner felett.

### Eredmény 1:0 Debrecen javára

Következett a dr. Markó—Németh férfi egyes. Dr. Markó az első game-sekben gyönyörű játékkal megszerzi a vezetést 3:1-re, de állóképessége csakhamar felmondja a szolgálatot és a mérkőzést a kitűnően játszó Németh György nyeri 6:3, 7:5-re.

### Eredmény 1:1

Félóra szünet után Várad-Szabó és Németh György állanak fel a férfi egyesre. Igen erős iramu játékkal kezdődik a mérkőzés, Németh folytonosan támad, azonban Várad-Szabó kitűnően helyezett sidelein dreijai egytől egyig utat találnak a halónál játszó Németh mellett. Lassanként Várad-Szabó veszi át a vezetést és biztosan győz Németh ellen 6:2, 6:2-re.

### Eredmény 2:1 Debrecen javára

Ezután következett a Dr. Markó—Lakner single. Debrecennek itt kellett volna megnyerni a mérkőzést, mert ha ez a játszma elvész, a férfi párosban már igen nehéznek látszott a harmadik, egyuttal győzelmet jelentő pont megszerzése.

Laknernek — Várad-Szabó ellen mutatott játéka reményt is adott erre, azonban dr. Markó gyengélkedő, sajnos Miskolc javára döntötte el a mérkődést.

Az első esetben még dr. Markó vezet 5:3-ra, azonban izgalmas és szép küzdelem után 10:8-ra elveszti az első setet és utána a másodikat is 6:3-ra.

### Eredmény 2:2

Ezután a déli szünet következik, majd 5 órakor nagyszámu közönség előtt állanak fel a játékosok a verseny döntő mérkőzéséhez az 5 setre

menő férfi páros. Halálos csendben kezdődik a játék. Mindkét fél erősen támad, villámgyors labdák mennek.

Lakner Kálmán adagolását Debrecen nyeri, majd egymásután 2 gamest nyer Miskolc. A játék még erősebbé válik, és amire aznap már senki sem számíthatott Dr. Markó Dezső oly fényes formába jön, cross dreijai süvítve mennek az oldal vonalakra, háló játéka oly elsőrangú, hogy a Várad-Szabó—Markó pár 6:2-re nyeri az első setet. A közönség meglepődve várja a fejleményeket, de hiába dacára a Németh—Lakner pár kiváló játéka a második setet is Várad-Szabó—Dr. Markó pár nyeri 6:2-re.

A harmadik setben Várad-Szabó indisponáltnan kezd játszani a miskolci pár még erősebben támad s alig 10 perc alatt a miskolci pár nyeri a harmadik setet 6:2-re. — Szünet nélkül állanak fel a negyedik setre a játékosok. A debreceniek kicsit kipihenték magukat a harmadik set alatt. Ujra erős iramot diktálnak és különösen dr. Markó gyönyörű játéka 6:2-re nyeri a döntő setet és ezzel együtt az egész versenyt.

### Eredmény 3:2 Debrecen javára.

Ezen városközi mérkőzések, a Miskolci Sport Egylet által alapított vándordíjért, melyet 3-szor egymásután, vagy 5-ször külön-külön kell megnyerni, évenként Miskolcon lesznek megtartva.

— Rakovszky Iván belügyminiszter Debrecenben. Rakovszky Ivan belügyminiszter felesége társaságában Debrecenbe érkezett, ahol az Arany Bikában szállt meg. A belügyminiszter Debrecenből a Hortobágyra megy, ahol néhány előkelőség társaságában több napig vadászni fog.

— Elhunyt urilány. Mely gyász érte öz. Barcsay Ákosné 19 éves leányának elhunytával. Az elmúlt tanév júniusában tette le a kereskedelmi érettségit s a nehéz tanulás fáradalmait nagybátyjánál, Máthé Albert áll. iskolai igazgatónál Debrecenben óhajtott kipihenni, amelyben megakadályozta hirtelen bekövetkezett halála. Egyike volt iskolája legpéldásabb növendékeinek. Budapesti lakó édesanyja és testvérei már csak a haldoklót zárhatták karjaikba. Az özvegy édesanyja a tavasszal vesztette el férjét, Barcsay Ákos Erdélyből menekült miniszteri számvetőségi főtanácsost. A köztisztviselői család halottját Debrecenben helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

— Gázol Az Est rendőri riportere. Budapestről jelentik: Falus Ferenc hírlapíró autója, amelyet Németh Rezső vezetett, a Horthy Miklós-úton elgázolta Galbovi Iona takarító nőt, aki Pesterzsébeten lakik. Az asszony súlyos koponyaaslati törést szenvedett. Kórházba szállították, a soffört pedig a főkapitányságra vitték, ahol elbádat, hogy mérsékelt sebességgel haladt, tükölt, de mar nem tudott fékezni. — A gondatlan soffört a főkapitányságon őrizetbe vették.

— Női filckalapok fehérben 130.000, színesben 120.000 koronáért. Kiváló finom minőségben és divatos formákban a Kalapüzemben Piac-u. 1. szám.

— Uszodai hír. A villamos kalauzoknál váltott Margit fürdőjegyek az uszodában is érvényesek.

— Venus kozmetikai intézet eltávolít szeplőt, mitesert, pattanást, hajszálakat arc, mell és karról. Szepőkencs kapható. Széchenyi-u 16

ERŐS HÁZTARTÁSI

MÉRLEG

2 RÉETÁNYÉRRAL

CSAK 250 EZER K

Bészler és David vaskereskedésében Piac-u. 7.

— **Dobó Sándor nyugalomban.** A magyar református tanítószeg egyik legjellegzetesebb alakja, Dobó Sándor hajduböszörményi igazgatótanító, negyvennégy esztendei szolgálat után nyugalomba vonult. — Dobó olyan sok munkakört töltött be a magyar református egyházi és iskolai életben, hogy nyugalomba lépése sokfelé ad gondot helyének miként és kivel betöltése tekintetében. Minden bizonytalanságnak is a legkiválóbbak közé tartozott, hiszen a Magyar Tudományos Akadémia különben nem tüntette volna ki a Wodianer-jutalommal. De egyéniségét pregnánsan elsősorban a tanítószeg érdekében folytatott lelkes és sohasem csüggedő buzgólkodása teszi. Ezért emelte a református és az egész hazai tanítószeg a legelőkelőbb pozíciókba, smiket a népis kolai tanítóknak ellehet érni.

— **Zsidóellenes tüntetések Prágában.** Prágából táviratozzák: Marmaggi nuncius távozása óta napról napra súlyosodik a helyzet Csehországban. A kormányválságot egy politikai puccsal, a parlament hirtelen elnapolásával ideig óráig elodázták, de a helyzet ezzel még feszültebb lett. Mindennap nagy népgyűléseken szitják a szónokok az utca népét a Szentszék ellen, de a hangulat ennek ellenére teljesen más irányban alakult ki. Legutóbb a nemzeti szocialistáknak egyik gyűlésén Klotz képviselő szónokolt Róma ellen, amikor egy közbeiktatás nyomán egyszerre a zsidók és a németek ellen fordult az egész tömeg. — Az antiszemita tüntetés nemcsak, hogy nem volt a gyűlés programján, sőt Benest és pártját a jegkellemetlenebb helyzetbe hozta. Benes nagy zsidó barátságra ugy látszik nem tudta a közhangulatot is a zsidók mellé állítani.

— **A világ legnagyobb csizmája.** Münchenből jelentik: A döbelni suszter cég a napokban ünnepelte alapításának hatszáz éves fordulóját. A céhtestület erre az alkalomra egy olyan óriás méretű csizmát készített amilyenről eddig csak a mesékben lehetett hallani. A csizma, amely a Wallenstein-csizmák formájában készült, hat méter magas. Talpához két métermássa talpbőr kellett és szárához tíz tehén bőre is alig volt elég. A kis város suszterei közül naponta felváltva ötven dolgoztak a csizmán és két hónapig tartott, míg elkészültek vele. — Most az egész vidék lakossága csodájára jár a nagy csizmának és büszkén hirdeti, hogy a döbelni cipész mesterek óriási csizmája olyan alkotás, amelyre büszke lehet egész Németország.

— **Angol elismerés a magyar atletikának.** Londonból jelentik: Az Amateur Athletic Association bajnokságai közül összesen 9-et külföldiek nyertek meg, még pedig hatot Amerika, kettőt Magyarország és egyet Ausztrália. A Daily Telegraph ezt írja: Magyarország két bajnokságot vitt el. Sekisem fogja tőlük ezt a sikert irigyelni, hiszen ők az elsők Európában, akik az angol atletika tradícióit követték. Ha országuk kis területre zsugorodott is össze, a magyarok magas nívón tartják atletikájukat és egy-két év múltán alighanem még több bajnokságot szereznek.

— **Elfoglott tyukloivajok.** A csendőrség elfogta Jenei Jánost és Vári Lidiát, akit számtalan tyuklopást követtek el Debrecenben és a város környékén. Miután a terükre rótt bűncselekményt mindketten beismerték, előzetes letartóztatásba helyezték őket.

— **Óriási felhőszakadás Sümeg környékén.** Óriási felhőszakadás vonult el Sümeg környékén Halász Kálmán sümegi lakos házat a villám felgyújtotta. Ezenkívül a villám agyonütötte Német Lajos 19 éves fiút.

— **A hadirokkantak, hadlövogyek és árvaok július havi illetményeinek kifizetése** július 22, 23, 24 és 26-én délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 4 órától 7 óráig fog megtörténni. Megbizottak az illetményeket csupán szabályszerűen kiállított meghatalmazás alapján vehetik fel. *Népjóleti hivatal.*

— **A Debreceni Köcsönös Segélyző Egylet** vasárnapi igen látogatott közgyűlésén az igazgatóság bejelentette, hogy a szövetséget teljes önállósága érdekében a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetől külön válik, közös elhatározással az egész igazgatóság lemond, hogy a közgyűlésnek új igazgatóság választására módot nyújtson. A közgyűlés egyhangú határozattal elfogadta a jelentést és az igazgatóság lemondását, míg Molnár Jenő indítványára kimondta, hogy Szent Királyi Tivadar elnöknek és dr. Radó Rezsőnek, akik nem kívánnak az igazgatóságban helyet foglalni, továbbá Falk Lajos és Serly Edének, akik korukra tekintettel kívánnak visszavonulni, valamint a volt igazgatóság többi tagjainak és a tisztviselőikarának elismerését és köszönetét fejezi ki. Miután Zelinger Ede felszólalására dr. Szántó Sámuel vezérigazgató, a közgyűlés elnöke, megnyugtató választ adott, a közgyűlés megválasztotta az új igazgatóságot, amelynek tagjai: dr. Bacso Jenő, Deutsch Sámuel, dr. Gódy Sándor, dr. Gulyás István, Kiss Imre börtényes, Kovács Gyula vaskereskedő, Márton Dezső, Mihálovics Jenő, Pappler Pál, Stégmüller Árpád, dr. Szántó Sámuel, Varjassy Imre. Kiegészítette a felügyelőbizottságot, melynek tagjai most: dr. Haendel Vilmos, Huszár Miklós, Kövy Lajos, Radó Sámuel, Rhénes Károly; pótagok: Hegedűs Árpád mérnök, Springer József.

— **Joghallgató gép- és gyorsírás-sal,** éves irodai gyakorlattal állást keres, *Cim a kiadóban.*

— **Szerbiában teljes alkoholtiltalom lesz vasárnaponként.** *Belgrádból jelentik:* A lapok jelentése szerint a kormány rendeletet szándékozik kiadni a teljes vasárnapi alkoholtiltalomról. A múlt évben a vasárnap alkoholtiltalom alatt állott. Ezt a tilalmat nyáron felfüggesztették. A kormány küszöbön álló újabb rendelkezésének okát abban látják, hogy a vasárnapi korcsmázás közben sok verekedés és más kihágás fordult elő.

— **Tankönyvvel, legújabb kiadások és írószereit legelőnyösebben, kedvező havi részletfizetésre is Springer könyv-, papír és fényképezési szaküzletében,** főposta mellett vásárolhassa.

NÉZZE MEG A

## BAGOSSY MÜTEREM KERESZTREJTVÉNY PÁLYÁZATÁT

A KÁLVIN-TÉRI KIRAKATAIBAN.

— **Hadházy Levente győzelme a törökszentmiklósi versenyen.** Vasárnap tartotta a törökszentmiklósi MOVE, kerületi vívóversenyét saját helyiségében. A verseny 15 résztvevő között szerepelt *Hadházy Levente* is Debrecenből, ki úgy az egyéni verseny, mint az akadémiai vívás versenyének II-ik díjait, — utóbbit 10-i ponttal — nyerte meg. *Hadházy Levente* eredménye bar értékes, de mégis meglepő, mert nyugodt támadással, főképpen elsőrendű lábtempója után a győzelem részére biztosnak látszott. Így is csak 2 ponttal maradt el az első-től. Nyugodt és gyors ríposztjai s ttmadó képessége még sok reményre jogosítanak.

— **Précz kárpitos** Hatvan-utca 41. Mindenféle kárpitos munkák állandó nagy raktára.

— **Tűkőgyártás, kirakatok tűkrészese,** antik csiszolt üvegezése. Sipkovits, Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

## SZÍNHÁZ

Budapesti és vidéki színházak közleménye

Vígjáték-mozgó

Két sláger egy előadásban. A tartalékos férj, vigjáték 7 felvonásban és a Repülő mumia, vigjáték 5 felvonásban.

Óriás-mozgó

Lábass Juci főszereplésével A vörös Manuella, dráma 7 felvonásban, előjátékkal és kíséző műsorral.

Jönnek: Trópusi nász, A kocavadász, Az új nevelőnő.

## TESTEDZÉS

Felháborító igazságtalanságok a Tisza Északi kerület uszó bajnoki versenyén

Hogyan kellett a DUE-nak vándordíjat nyerni?

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) Debrecen város polgármestere nemes intencióktól vezérelve és áthatva a sportnak a magyar nemzet fennmaradására gyakorolható nagy fontosságától, óriási költséggel és munkásságával uszodát építtetett, hogy Debrecen közegészségi állapotát előbbre vigye. E szándékát a sportterén is kifejezésre akarta juttatni azzal, hogy a meglehetősen elmaradott uszó sportunk fellendítésére és az egyesületek küzdelmeinek fokozására vándordíjat alapított és azt a Tisza Északi Kerület bajnoki versenyére — amelyet a DUE rendezett meg vasárnap délután a Városi Uszodában — ki is tűzte.

Dr. Magoss György a sport terén megmutatta, hogy az uri gondolkodáson alapuló küzdelmeknek híve. Annál nagyobb meglepetéssel tapasztaltuk a vasárnapi versenyen, hogy intencióit mily csufosan megszegyénítették és a nagy nemzeti ügynek egyáltalán hasznára nem válható egyenlenséget szítottak Debrecen két egyesülete között is.

A DUE vezetősége, hogy vezető pozícióját megőrizze, minden érthetetlen eszközt felhasználta, hogy a nagy erővel előrelőő DEAC kétségtelenül nagyobb tehetségű uszói elnyomja

és a pontversenyre kiirt serleget megnyerje. Ezért az Egyetemiek egyik sok vizet zavaró uszóját Jostot azzal az indokolással, hogy mint műegyetemi hallgató és a MAFC atletikai szakosztályának tagját nem engedni uszni. (?)

Jost t. i. a hátuszásnak favoritja volt és még egyéb számokban is kellemetlen lett volna a DUE-nak s amikor emiatt a DEAC ifj. elnöke szót emelt, a zsűriből kiutasították. A DEAC fiatal uszói mindent elkövettek, hogy valahogyan egalizálják a DUE driblijait és mindenben elindultak s mint a versenyek részletes ismertetéséből ki is tűnik többszám-ban megelőzték a neki teljesen szokatlan versenyneben is a DUE uszói.

Annál felháborítóbb az egész eset, mert a DEAC táviratilag közölte a MUSZ-al, hogy Aczél kerületi előadó a DUE-nak egyik versenyzőjét nem fogadta el Jost vezetését s a Szövetség szintén táviratilag közölte a DEAC-al, hogy indulhat, s miután erre már nem találtrk más kifogást utasították vissza Jostot amiatt, mert a MAFC-nak igazolt atlétája. A verseny eredményei különben fényesen igazolják azt, hogy a DEAC-uszók milyen fölényben voltak a DUE felett.

100 m. melluszás bajnoka Szentkirályi DEAC 1. p. 30 mp. 2. Takács DEAC. 3. Weichinger DUE.

100 m. hátuszás bajnoka Rosenfeld DUE 1 p. 38 mp. 2. Magyar NyTVE. 3. Rosenfeld DUE. Jost indulását nem engedélyezték s a vita közben a DEAC többi uszói is azt hitték, hogy ők sem indulhatnak s a starttól elmentek. Az indítónak annyira sürgős volt a „gyors” (?) lebonyolítás, hogy feltűnően hirtelen elindította a mezőnyt s a DEAC itt is több pontot vesztett.

100 m. gyorsuszás bajnoka Sauerwald DEAC 1 p. 22 mp. 2. Walton DEAC. 3. Orosz DUE.

3x100 m. vegyes staféta. 1. DEAC A) csapata 4 p. 23 mp. 2. DEAC B) csapata. 3. DUE A) csapata. Itt feltűnően kibontakozott az egyetemiek nagy fölénye.

400 m. gyorsuszás: 1. Sauerwald DEAC 7 p. 16 mp. 2. Szentkirályi DEAC. 3. Orosz DUE.

A női versenyszámok közül Weichinger Böske DUE nyerte a 100 m. hátuszást 2 p. 10 mp. és 100 m. melluszást 1 p. 50 mp. alatt.

A vízpolóban a DEAC fáradt uszói 3:0 (1:0) arányban szenvedtek vereséget a DUE tól. Ezzel aztán eldőlt a vándordíj sorsa is, amelyet a DUE nyert a DEAC ellenében.

A vízpoló mérkőzést egyébként a DUE trénerre vezette s természetesen a DUE javára pártoskodott. A versenyt ifjusági számokkal egészítették ki.

Az egri uszók új rekordteljesítményét. *Budapestről jelentik:* A III. kerületi Vívó- és Tornaegylet or-

**Ha az olcsóságot keresi**  
látogasson el naponta a mindenki által elismert  
szolid és megbízható  
**ANGYA üzletbe,**  
ahol alkalma lesz meggyőződni a legjobb minőségű áruk olcsóságáról.  
FŐÜZLET RÓZSA-UTCA 2. — Fiókok a város minden részében

százas bajnoki uszvérsenyt rendezett a Császárfürdőben. A verseny szenzációja Bódy 100 méteres uszása volt, aki könnyen nyert, 1 perc 1,6 mp.-re javítva meg az országos rekordot. Főbb eredmények: 4-szer 200 méteres staféta. 1. 10 p. 2,6 mp., országos rekord. 2. a III. kerület. 100 m. gyorsuszás: 1. Bódy MESE 1 p. 1,6 mp., országos rekord. Bajnoki vízpoló mérkőzés: FTC—MAC 4:0 (2:0)

A Pannónia nyerte Magyarország evezős bajnokságait. — Budapestről jelentik: Magyarország 1925-ik évi evezős bajnokságát a magyar evezős szövetség vasárnap rendezte meg a Margitszigeti pesti Dunaágban. Főbb eredmények. Négyevezős: 1. Pannónia. 2. Hungária. Nyolcevezős: 1. Pannónia, MAC feladta.

A magyar futball válogatott legyőzte a lengyeleket. Budapest, július 19. A magyar—lengyel mérkőzés 2:0 (0:0) aránnyal végződött a magyarok javára. A mérkőzés első felideje a magyar csapat hatalmas fölényével telik el. A második félidő 17 percében Winkler rugta a vezető gólt és a 33. percében Holtzbauer váratlan erős lövése biztosította a második gólt.

## A TŐZSDE

### Zürichi zárlat

Newyork 515,00, London 2503<sup>1</sup>/<sub>4</sub>, Milánó 1908—, Páris 2425, Brüsszel 2383, Prága 1525, Budapest 0,0072 50, Belgrád 905—, Bukarest 250—, Hollandia 206,70, Varsó 98<sup>3</sup>/<sub>8</sub>, Berlin 122<sup>1</sup>/<sub>8</sub>, Bécs 72,55—, Szófia 375.

### Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizafolyamokról

Dollár 70580—70480, angol font 345000—347000, hollandi forint 28160—28430, francia frank 3347—3377, svájci frank 13800—13900, cseh korona 2105—2121, lei 346—359, lira 2630—2652, dinár 1220—1242, 100 német márka 16870—16970, osztrák korona 99,85—100,65 fillér.

### Terménytőzsde zárlat

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki ó buza 385—390, egyéb 382—387<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, 77 kilós tiszavidéki 390—395, egyéb 387<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—392<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, 78 kilós tiszavidéki buza 385—400, egyéb 397—417<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, új buza 77 kilós tiszavidéki 390—400, egyéb 400—405, ó rozs 370—380, új rozs 387,5—342,5, takarmány árpa új 327—332, köles 200—310, zab 435—450, tengeri 280—285, repce 545—550, korpá 265—270. Lisztárak változatlanok.

### Ferencvárosi sorfűvásár

Felhajtás 2500. Árak: könnyű 18—20 közép 20 50—21,50, nehéz 19 50—22. A vásár irányzata élénk.

## Poloskát

SVÁBBOGARAT, TÜCSRÖT, HANGVÁT

24 órán belül mindenki kifizetheti a szabadalmazott féregirtóval. — Olcsó árban kapható!

STERN festéküzletében PIAC-UTCA 10

Garantált minőségű patkányirtóból állandóan nagy raktár. — Üzlet az Arany Bikával szemben

## Pénztár-blokk

öt féle betűjelzéssel kapható bármily mennyiségben lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. sz.

## Ernszt József faszobrász

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Készít művészi kivitelben szolid áron mindenemű iparművészeti tárgyakat: fali karokat, facsillárokat, kandalábereket, képkereket, butor és egyéb faragványokat stb. — Terrazaj és költségvetéssel szívesen szolgál.

## MODERN KÉPKERETEZÉS

HOMORÓDI (HAMPEL) JENŐ  
ÜVEGES, KÉPKERETEZŐ  
RÁKÓCZI-U. 8. SZ.

## SÉLLEI JÓZSEF

uri szabónál  
Egy öltönytáron 550.000 korona  
Elsőrendű munka izléses kivitelben heti vagy havi részletre  
PÉTERFI és THALIKÁLMÁN-U. SAROK

## KEDVEZMÉNY LAPUNK OLVASÓINAKI

Ha élethű művészi fényképet akar, keresse fel három ótized óta fennálló és országosan előnyösen ismert

## DISKAY

fényképmezter műtermél  
BUDAPESTEN, Rákóczi-ut 74.

(Ugyanott van a régi Mona Lisa műterem is.) Fiók Budán, III-Zsigmond-utca 36. — A legmérsékeltőbb árakért művészi fényképet kap.

### Szelvény 1362

Ezen szelvény felmutatója a napi áraból 25% engedményt kap Diskay fényképmezternél Budapest, Rákóczi-ut 74. Fiók Budán III. Zsigmond-utca 36. — Mona Lisa műterem.

## Keresztretjtvény Könyvtár

(16 oldal)

## kiadóhivatala

Budapest, VI., Nagymező-utca 3. sz. Mutatványszám ingyen. Előfizetés 1/4 évre 30.000 K. Egyes szám kapható minden tőzsdében és újságárúsnál 3000 koronáért. Előfizetéseket elfogad a HAJDUFÖLD kiadóhivatala

## 'Le Coq'

a világ legjobb növényi cipőpasztája minden színben.

Magyarországon is forgalomba került.

Kérje az eredeti kakas védjegyű cipőpasztát



Okvetlen próbálja ki! Meglepő eredményről fog meggyőződni! Speciális tulajdonságai: Minden foltot eltávolít, bőrt eredeti színben tartja, repedéstől megóvja, nagyon fényessé és vízhatlanná teszi.

## Utleveleket

leggyorsabban és legolcsóbban vízmozgat a MÁV. II. MENETJEGYIRODA  
PIAC-UTCA 56. SZÁM. : TELEFON 12-03  
Vasuti jegyeket kiad reggel fél 7—este 9-ig  
Bel és külföldi fürdők képviselője.

## ! Gyász esetekben !

ajánlom a n. é. közönségnek ujonnon berendezett temetkezési vállalatomat

Elvállalok mindenféle kivitelű temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, előzékeny kiszolgálás és jutányos árak mellett. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Jancsó Kálmán asztalosáru és fakoporsó-gyára  
Telep és felvételi iroda: Debrecen, Bárczy-utca 3. szám.

## Ruhatésztésben, tisztításban és mosásban utólérhetetlen Biró

Arany Bika, mozi bejarat.

Értékesebb ruhákat felelősséggel vállal.

## NE OLVASSA EL

Fontosabb, hogy személyesen menjon be és vételkényszer nélkül győződjön meg olcsó árainkról. Mindkét üzletünkben

ARANY BIKÁ  
DIVATHÁZ

BIKÁ SZÁLLÓ ÉPÜLET.

APOLLO  
DIVATÁRUHAZ

PIAC-U 67. Miklós-u. sarok

Idény előrehaladottsága miatt nyári divatos cikkeinket mélyen leszállított árakban árusítjuk. Mindenféle férfi és női divatcikk, fehérnemű, menyasszonyi kelengyék, vásznak, damasztok, selymek, szövetek és választék. — Árunk részletfizetés mellett sem drágábbak kedvező feltételek mellett. Tiszteisek külön engedményt kapnak.

## Izzadás ellen

hatásban biztos, használatban kellemes a Bánó-féle izzadás elleni kenőcs. Készíti:

Az „Arany Angyal” gyógyszer-tár laboratóriuma Debrecen, Piac és Szent Anna-u. sarok

## NYOMTATVÁNYOKAT

Levélpapír -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó Számla -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb. izlésesen és gyorsan mérsékelt áron készít, költségvetéssel szívesen szolgál

## LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA

Telefon 348 -o- Piac-utca 59

## ÉVA

VIZET IGYUNK!  
ÜDIT! -- FRISSIT!  
Megrendelhető  
MÁRKUS JENŐ  
Hatvan-utca 22. Telefon 14.

# APROHIRDETÉSEK

Hogy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedüs és Sándor B. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10' szög 8000 koroná, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsítő és levelezés 1600 K.

## Levelezés

Vagyonszuri ember ismeretséget keresi független uri asszony. Teljes című levelet „Barna asszony” jellegre Debrecen kiadóba. 952

Vidéki 36 éves özvegy, 1 család atyja, ezidőszent gazdálkodó vagyok, gyakorlati birok kereskedelem és üzletben is és minden jó tulajdonság és kellő műveltséggel rendelkezem. Örökségem nincs, de komoly házassági célból keresem egy helybeli vagy vidéki leányt vagy özvegyt nő ismeretséget, kit házasságra lépésünk után, ha gazdálkodásomban édesanyám ingatlanán betáblázás ellenében 150—250 millió koronára kölesönnel kísérite, feleségül venném. Leveletet „Bizalom” jellegre a Tiszántúli kiadóba küldeni 17

Márványozsak cementlapok, betonárak, sírkövek, mindenfajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működőárnyál, Fűrdő-utca 2. sz. Telefon 10—98.

Lóminőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építésszek téglagyárában kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zoldfa-utca 8. 837

Intelligens zsidó család elvállalja teljes ellátásra feltétlenül uri család gyermekét. Cim Független Újságban. 843

Könyvvitelt tanít biztos eredménnyel szakember. Cim kiadóban. 892

Gyorsírás tanítását vállalja szakember biztos eredménnyel. Cim kiadóban. 898

Egy tisztességes jobb özvegy nő mindenesnek ajánlikozik kétféle családdhoz vagy magános urnához. Cim Fűvészkert-utca 22. 1545

LÁTVANYOSSÁGI PERZSA ÉS EGYÉB

## KELETI SZÖNYEGEK

ÁLLANDÓ KIÁLLITÁSA ÉS ELADÁSA

JAVITÁSA ÉS TISZTÍTÁSA.  
MOLY ELLEN VALÓ MEGÓVÁST MŰVÉSZIESEN ÉS SZAKSZERŰEN ESZKOZOL

## IZSAK ZSIGMOND LERAKATA

SIMONFFY-UTCA 7.

VOLT ZANDER-FÉLE GYÓGYINTÉZET HELYSÉGÉBEN.

Telefon 10-17

Telefon 10-17

## Lakás

Egyszobás lakásomat eloszerlem 2 szobával ráfizetéssel. Bercsényi-utca 26. sz. Ajtó 2. 896

Különbejárható szoba két urnak, esetleg ellátással kiadó Arany János-u. 39 901

Nagy szoba, konyha, speiz kiadó, ki butorom megveszi. Cim a kiadóban. 989

Szép utcai különbejárható butorozott szoba kiadó augusztus 1-re. Miklós utca 41. szám. 1547

Modern butorozott szoba, előszoba, pince-lakás kiadó Barna-utca 15 23

Kiadó 2 nagy szobás helyiség oimfestőnek, férfi vagy női varrodának alkalmas. — Cegléd-utca 16 0

Központban modern egyszobás lakás átadó, értekezni Simonffy 19, üzletben 11

Utcai szép butorozott szoba kiadó Bika-berház I. em., Hirdetési Vállalat mellett 16

## Ajánlat

Mons. ayant vécu 3 ans à Paris donne Berlitz. Prix très modérés. Aussi pour débutants. Adresse au bureau du Journal.

Természkő, falazásra alkalmas, kapható a Debreceni Működőárnyban, Fűrdő-utca 2. szám. 388

Kiadó az elepen 40 hold föld. Értekezni Vigkedvő Mihály-u. 8. 1510

Két személyes fehér vattás, szép kivitelt

## PAPLAN

minden színben csak

350 ezer korona

Gobelin és atlasz gyapju

garnitúrák

kiválóan finom (2 ágy és 1 asztalterítő) csak

700 ezer korona

Hegedüs Haász Dezső

Csapó-utca 18. Színházi átjáró.

## Kereslet

Okleveles gazda nyug. intéző, 46 éves, kitűnő bizonyítványokkal megfelelő állást keres. Szíves megkeresését „Szerény ígények” jellegre „Hajdúföld”-hoz kér, 849

Könyvelő, ki számlázásában is gyakorlati bir, augusztus 1-ére felvétetik. Berger ú. egkereskedése. Piac-utca 66. 840

Német-francia nevelőnő keresek a délutáni órákra. Suche deutschfranzösische Erzieherin für die Nachmittagsstunden Schön. Piac-utca 14. 906

Fiatal, egészséges pulykát nagy mennyiségben folyó hó 23-án, osztórtókon vesz Korcsmáros Kálmán gépmester, Piac-utca 59. 979

Önálló francia munkások felvételnek: Farkasné divatterme Piac 80 979

10—15 mi lűt ingatlan fedezetre keresek. Ajánlat „Garancia” jellegre Tiszántúlihoz. 985

Jó megjelenésű fiú és leány gyümölcsárúnak felvétetik. Késes 28. 1548

Tenyésztésre alkalmas 3 éves magyar úszóket megvételre keres nagyobb gazdaság. Ajánlatok a Gazdasági Egyesület titkári hivatalába (Piac-utca 61. szám) adandók be 990

Fényképező tanulónak fiut vagy leányt előnyös feltétellel felvesz Berzéki műterme

Német megbízható szerény nőt keresek augusztus 15-re, esetleg szeptember 15-re 28 hónapos kis fiamhoz Debrecen melletti nagyközségbe 975

Ócska kocsi, esetleg alkatrészeket veszek (ötödik kerek, rugót) Honvéd-u. 9. 978

Szőlőt vagy gyümölcsösöt vételre keresek. Piac-utca 38, műterem 978

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik Péterfia 89. 10

Fiatal segéd felvétetik Grosz Sándor fűszerkereskedő cégnél Hajduszoboszlón. 21

4—5 milliót kölcsön magas kamatra keresek Cim a kiadóban. 991

Leleppéssel Piacon vagy közelében kétszobás lakást keresek. Weiszné, Arany János 36. 6

Keresek megvételre kis családi házat vagy telket. Ajánlatok hely és ár közlésével „Olcsó” jellegre a Debrecen kiadóba kérek. 20

## Eladás

Rőfbizlet eladó, bolt, iroda, raktár, műhely kiadó Sümeginé. Csapó 11. 1505

Sürgősen eladó üzembépes faaprító balta fűrészel. Értekezhetni Csokonai-utca 25 900

Vadászfegyver 12-es, kifűtő karban eladó. Kossuth-utca 48. 966

Eladó Öndödon 6 hold prima szántóföld. Értekezni Hatvan-utca 1. II. 32. 1524

Háromszobás beültözhető ház, mellékhelyiségekkel Kut-utca 18. alatt eladó. — Csak közvetlen vevőkkel tárgyalok 976

Olcsó márványasztalok, hordók, antik órák eladók Csillag-utca 54 988

Szerviz: Étk-ző, kávé és mokka Neuwienn márkás kristály üvegtészlet új, becsértéken alul eladó. Erzsébet-utca 50. — Bejárat utcáról az irodába. 1550

Brillians nyakék 15 kövvel platinában 9 millióért eladó. Alkalmi vétel. Cim a kiadóban. 19

Cukorka, tészta, gyertya gyári és olajmalomberendezés, szivattyús kut eladók. Erdős főmérnök, Simonffy 82. 22

Eladó varrógép, fűszerüzlet, Mester-utca 5. szám. 14

Olcsón eladó ötilüléses üzembépes autó. Szentanna-utca 46. 9

Eladó kisebb családi ház kerttel, beültözhető. Libakert, Viola-u. 4. 7

Eladók háló, konyhabutorok, sparbeld, mindenféle háztartási dolgok sürgősen, olcsón. Böszörményi-út 49. 996

Egy új ház, 2 szoba, konyha, kamra, 2000 négyzetfűlddel eladó. Azonnal beültözhető, Tégláskert, Létai-utca 92. szám. 998

Borsajtó oszlopos, mechanikai rendszertű felsőnyomású, üzembépes, jó állapotban levő, eladó. Megtekinthető Piac-utca 73 szám. 970

Forgalmas fűszer és csemegetűzlet eladó. Cim a kiadóban. 987

Malac, választott, hetven darab eladó. — Haynal, Péterfia-u. 8. 965

Kerti ház Széchenyi-utca 18. szám — beültözhető 4 szobás lakással eladó. 962

Eladó kerékgyártóműhely, esztergapad gyalapad, szerszámok külön is. Tanító-utca 18. 992

## Mai naptól meg- lepően leszállított árak

mellett kifogástalanul  
fest és tisztít

## KONCZ

kelmeleltő gyára

DEBRECEN

Péterfia 30, Arany János-utca 10.  
az udvarban.

## Vegyés

Építők figyelmébe. Tisztelettel értesítjük az építők közönséget, hogy az „Első Debreceni Építő Ipari Szövetkezet” törv. szerűleg bej. cég megalakult. Elvállal az építkezéshez tartozó minden néven nevező munkálatok tervezését, felépítését teljes befejezésig, épület javítását, jókarban tartását, műköveket és műkömunkák elkészítését mérsékelt árák mellett úgy helyben, mint vidéken Kandia-utca 4/b szám, bent az udvarban. Telefon 7—41 meghívásra elme gyünk 668

Intalomban részeseül, ki fehér ki foxi kutyát hoztam juttatja. Fején barna foltos gyógykezelés alatt álló sebhelye van jelenleg. Nap-u. 3. 15

## Utlevelek

vizumozását 3-4 nap alatt (Jugoszláviába is) legolcsóbban intézi: **Fuvarlevél felülvizsgálat** Piac-u. 42. sz.

## PÉNZTÁRCÁT BŐRÖNDÖT REDIKÜLT

jól csak a készítőnél vehet

**Feuermann**

bőröndös

Piac-utca 44.

## Postakönyvek

a kultuszminiszter fenhatósága alá tartozó összes tudományos intézetek és iskolák számára a keres. minisztérium által 17569—1925. szám alatt folyó évi június hó 20-án kiadott rendelet szerint kaphatók:

**Dávidházi Kálmán**  
könyvtészet és dobozgyár cégnél  
Debrecen, Fűvészkert-utca 9.

4 fogásos ebéd menü — — 14000  
2 fogásos vacsora menü — — 12000  
Zona reggeli — — — 3500  
1 pohár sör — — — 4000  
Havi ebéd és vacsora — — 60000

Szép kerthelyiség.

**Gazdag József éttermében**  
Hunyadi-u. 1. sz.

## A „KORONA”

vendéglő kimérésében egy liter fajbor kibordásra 12.000 korona, 25 liter vételnél 11.000 korona literenként. Cséplés alkalmára 38%-os pálinka és rum 34.000 kor. literje.

## IGYELEM!

Értesitem a nagyvédemű közönséget, hogy műtermemot ismét megnyitottam, ahol zongorahangolást és javítást, ugyszintén mindenféle vonóshangszerek pontos rendbehozását vállalom jutányos árák mellett. Hosszu zongorából rövidet csinálók. Meghívásra házhoz megyek. Tisztelettel

**TONTÉ LÁSZLÓ**  
Debrecen, Piac-u. 30. udvarban

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat